

Το Πάσχα του καλοκαιριού: Όταν ουρανός και γη αγκαλιάζονται σφιχτά! (Αθανάσιος Στογιαννίδης, Επίκουρος Καθηγητής Σχολικής Παιδαγωγικής και Διδακτικής Μεθοδολογίας του Μαθήματος των Θρησκευτικών - Τμήμα Θεολογίας ΑΠΘ)

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)



Γιορτάζοντας την Κοίμηση της Θεοτόκου, το Πάσχα του καλοκαιριού όπως λέει ο λαός μας, ενδεχομένως, σε κάποια στιγμή περισυλλογής, γεννιώνται κάποια ερωτήματα για το πρόσωπο της Παναγίας: Για ποιον λόγο είναι τόσο αγαπητή στους πιστούς; Γιατί σ' Εκείνην απευθύνουμε την τελευταία μας ελπίδα; Γιατί την προσφωνούμε «μητέρα»; Γιατί στη δύσκολη ώρα, όταν όλες οι ελπίδες εξανεμίζονται και νιώθουμε το έδαφος να χάνεται κάτω από τα πόδια μας, εντελώς αυθόρμητα αναφωνούμε όλοι, πιστεύοντες και μη, αυτό το «Παναγιά μου, βοήθα με»;



Είναι βέβαιο, πως ο τρόπος με τον οποίον οι πιστοί εκφράζουν την αγάπη τους για την Παναγία δεν είναι στερεοτυπικός, δηλ. δεν είναι μία συνήθεια που απλώς επαναλαμβάνεται τυπικά· ούτε και τυπολατρικός είναι, καθώς δεν αποτελεί μορφή συμπεριφοράς που προκύπτει ψυχαναγκαστικά και από συμφέρον, έτσι...για να τα΄ χουμε καλά με τον Θεό. Είναι ζήτημα άλλης τάξεως.

Οι εκδηλώσεις ευσέβειας και αγάπης προς την Θεοτόκο πηγάζουν από το κατεξοχήν μυστήριο της Εκκλησίας, που είναι ο ίδιος ο Χριστός. Το έργο της είναι ασύλληπτο για την ανθρώπινη διάνοια: Προσφέρει όλο της τον εαυτό στον Θεό και στον άνθρωπο, προκειμένου ο εσώτατος πόθος του ανθρώπου να γίνει πραγματικότητα. Και τι τελικά ποθεί ο άνθρωπος; Χρήματα; Δόξα; Προβολή; Ηδονή; Ο Νίκος Πορτοκάλογλου, σ' ένα τραγούδι του, που επιγράφεται "Δίψα", καταθέτει μία πολύ ενδιαφέρουσα άποψη:

*"Είν' η κρυφή σου, η ατέλειωτη δίψα
είν' η δίψα που σε κρατά ζωντανό.
Είν' η κρυφή σου, η ατέλειωτη δίψα
είν' η δίψα για καθαρό ουρανό."*

Δεν είμαι ο ειδικός εν προκειμένω για να αναλύσω τους στίχους αυτούς. Βλέπουμε, όμως, ότι εδώ μάλλον διαγράφεται μία μεγάλη αλήθεια: αυτό που

συγκλονίζει κατά βάθος τον άνθρωπο, είναι το ύψος του ουρανού! Και, εμμέσως πλην σαφώς, εκείνο που τον φοβίζει και τον συνθλίβει ολοσχερώς, είναι ο φόβος του θανάτου. Βιώνουμε τον φόβο αυτό ως την έσχατη απειλή του είναι μας. Γι' αυτό ακριβώς και ποθούμε να γεμίσουμε την ύπαρξή μας με το ουράνιο, να δώσουμε άλλη προοπτική και νόημα σε κάθε σταλαγματιά της καθημερινότητάς μας· να *σμίξουμε μέσα στα σπλάχνα μας γη και ουρανό, πρόσκαιρο και αιώνιο, ανθρώπινο και θείο*. Αυτό που μας εξιτάρει και μας σαγηνεύει είναι η δυνατότητα να μην τερματίσει η ζωή μας! Διψούμε για ουρανό, γυρεύουμε να υπερβούμε κάθε εξουσιαστική δύναμη που ασκεί τυραννικά πάνω μας η φθορά και ο χρόνος. Μάλλον την αιωνιότητα ποθούμε όλοι μας, είτε το συνειδητοποιούμε είτε όχι.

Ο άνθρωπος εντοπίζει ποικίλες λύσεις στην αναζήτησή του αυτή. Όσο όμως αυτές κινούνται σ' ένα επίπεδο ενδοκοσμικό, όσο αυτές έχουν ημερομηνία λήξεως, τόσο περισσότερο απογοητεύεται. Και στο σημείο αυτό μπορούμε να κατανοήσουμε τι τελικά επαγγέλλεται η Εκκλησία στον σύγχρονο άνθρωπο: Το πολυπόθητο δώρο προσφέρει στον άνθρωπο ο Χριστός, διότι ως τέλειος Θεός και ως τέλειος άνθρωπος συνενώνει *πραγματικά* το επίγειο με το επουράνιο, και δίνει στον άνθρωπο τη δυνατότητα να υπερνικήσει κάθε φραγμό που θέτει η επίγεια πραγματικότητα. Για φανταστείτε τότε τι διαστάσεις αποκτά η έννοια της ελευθερίας! Δεν πρόκειται απλώς για ένα νόημα ζωής ή για μια παρηγοριά στον ανθρώπινο πόνο, αλλά για ζωή! Κάποιοι την γεύονται ετούτη τη ζωή!

Αναλογιζόμενοι τη σημασία που έχει ο Χριστός για τον άνθρωπο, αβίαστα ο νους μας στρέφεται προς το πρόσωπο της Παναγίας. Για να γίνει ο Θεός άνθρωπος, για να λάβει την ανθρώπινη φύση, μεσολαβεί η Παναγία: Μέσα στη μήτρα της πραγματώνεται η ένωση θείου και ανθρώπινου· γίνεται η γέφυρα μέσω της οποίας συνενώνεται το θείο και το ανθρώπινο· και έτσι καθίσταται όχημα της σωτηρίας της δικής μας, και ελπίδα αδιάψευστη των πόθων μας, «μήτηρ ὑπάρχουσα τῆς ζωῆς»! Χάρη στην Παναγία, η επιθυμία και ο πόθος του ανθρώπου για ουρανό, γίνεται πραγματικότητα. Γι' αυτό λοιπόν την αποκαλούμε «μητέρα μας». Γι' αυτό σε κάθε δυσκολία αυτήν επικαλούμαστε! Χωρίς τη δική της συμβολή, η δίψα του ανθρώπου για ουρανό θα ήταν καταδικασμένη να παραμείνει απατηλό όνειρο. Μέσω της Παναγίας η δίψα του ανθρώπου για ουρανό μεταμορφώνεται σε αλήθεια ολοζώντανη, κάλεσμα ζωής που αγγίζει απλόχερα τον καθένα μας *εν Χριστώ*.

Αυτά λοιπόν τα...ολίγα εν μέσω Δεκαπενταύγουστου. Ευχής έργον, μαζί με τους εορτασμούς, ας μην μας διαφύγει η ουσία των πραγμάτων!

Ας είμαστε πάντοτε υπό την σκέπη της Παναγίας μας! Χρόνια πολλά!